

**Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Полтавський державний медичний університет
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Громадська організація «Всеукраїнська асоціація фізичної медицини,
реабілітації і курортології»
National University of Science and Technology Politechnica of Bucharest
(Romania)
CITY University of London (United Kingdom)
Vilnius University (Lithuania)
Vrije Universiteit (Belgium)
Strasbourg University (France)**

**ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ:
РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**Збірник наукових матеріалів ІХ Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю**

15 листопада 2023 року

Полтава 2023

Пильгук О.С., студентка
спеціальності «Терапія та реабілітація»
Мизгіна Т.І., к.мед н., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ВПЛИВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ НА АДАПТАЦІЮ ОСІБ, ЩО СТРАЖДАЮТЬ НА РОЗСІЯНИЙ СКЛЕРОЗ

Розсіяний склероз (РС) – хронічна запальна демієлінізуюча хвороба центральної нервової системи невідомої етіології з багатofакторним генезисом, яка є найпоширенішим хронічним захворюванням нервової системи у людей молодого віку у Європі та Північній Америці [1]. Захворювання прогресує в період активної трудової діяльності, у віці 25-55 років, та є однією з найбільш частих причин інвалідності. В Україні попередньо було зареєстровано понад 20 тисяч хворих на розсіяний склероз. Ця патологія призводить до дезадаптації в психологічному, фізичному та соціальному плані, тому для продовження активного соціального життя хворий повинен мати можливість отримання грамотні призначення фахівців реабілітаційної медицини [2].

Метою дослідження було проаналізувати та систематизувати сучасні підходи щодо застосування методів фізичної терапії та їх вплив на осіб, які страждають на розсіяний склероз.

Численними дослідженнями було встановлено, що для пацієнтів, які хворіють на розсіяний склероз є характерними такі симптоми як зменшення тону м'язів, порушення координації і рівноваги, порушення моторики рук, спастичність та больовий синдром, що призводить до погіршення можливості самообслуговування. Проведення реабілітаційних заходів для осіб із розсіяним склерозом рекомендовані як доповнення до медикаментозного фармакологічного лікування і застосовуються з метою покращення функціональної діяльності, мобільності, соціальної адаптації. Заходи фізичної терапії та реабілітації, насамперед, зосередженні на відновленні порушених фізичних функцій з метою досягти функціональної незалежності, запобігти ускладненням і покращити рівень загальної якості життя пацієнтів [3].

Аналіз систематичних оглядів показав, що фізичні вправи покращують м'язовий тонус, підвищують толерантність до фізичних навантажень. У включених оглядах оцінювався широкий спектр реабілітаційних втручань, у тому числі: фізична активність та лікувальна фізкультура, гіпербарична киснева терапія, вібрація всього тіла, ерготерапія, когнітивні та психологічні втручання, харчові та дієтичні добавки, професійна реабілітація, втручання щодо лікування спастичності. Автори підкреслюють, що вібраційна терапія може покращити функцію рівноваги та витривалість при ходьбі, а комплексні програми, засновані на терапевтичних вправах, сприяють зниженню загальної слабкості та втоми, що покращує психоемоційний стан пацієнтів [4].

Інші наступні та додаткові переваги, що пов'язані з фізичною активністю, включають збільшення рівня сили і м'язової сили та активності, підвищення

функціональних можливостей, покращення когнітивних функцій і гемодинамічної активності, а також нейробиологічних процесів, які сприяють захисту і нейропластичності мозку, що зможе дозволити подовжити термін збереження працездатності молодих пацієнтів з РС та відстрочити інвалідність [5]. Терапевтичні вправи впливають на сенсомоторні, зорові, вестибулярні, пропріоцептивні процеси, що підтримують і покращують баланс та моделі ходи хворого з розсіяним склерозом. Застосування лікувального масажу позитивно впливає на м'язевий тонус і ступінь вираження астенодепресивного синдрому. При спастичних парезах і паралічах масаж застосовується в індивідуально [3].

Таким чином, структуровані міждисциплінарні програми реабілітації та фізіотерапія (вправи або фізична активність) можуть покращити функціональні результати (рухливість, м'язова сила, аеробна здатність) та якість життя. А застосування різних методів та засобів фізичної реабілітації є невід'ємною і найважливішою складовою процесу лікування пацієнтів, хворих на РС, що сприяє їх адаптації до життя з хворобою та максимальному збереженню функціональної незалежності у побуті та соціумі.

Література

1. National Multiple Sclerosis Society. What is multiple sclerosis? [Internet]. 2020. Available from: <https://www.nationalmssociety.org/What-is-MS/MS-FAQs#:~:text=Multiple%20sclerosis%20is%20a%20chronic,healthy%20tissue%20in%20the%20CNS>
2. Балаж, М., & Гордашевський, О. / Сучасні погляди на застосування заходів фізичної терапії в осіб з розсіяним склерозом.// Спортивна медицина, фізична терапія та ерготерапія. – 2023 – (1), – С. 94-98.
3. Кукса Н. В., Міхеєнко О. І. Фізична терапія пацієнтів з розсіяним склерозом: рекомендації засновані на доказах. Проблеми здоров'я, фізичної терапії, реабілітації та ерготерапії: матеріали VI Всеукр. дист. наук.-практ. інтернет-конф. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. – С. 85-93.
4. Zhang, Y., Xu, P., Deng, Y., Duan, W., et al. «Effects of vibration training on motor and non-motor symptoms for patients with multiple sclerosis: A systematic review and meta-analysis.» *Frontiers in aging neuroscience* 14 (2022): 960328.
5. Joshanloo, M., Weijers, D., Jiang, D. Y., et al. (2015). Fragility of happiness beliefs across 15 national groups. *Journal of happiness studies*, 16(5), 1185-1210.

Полевенко О.В., студентка
Ляшенко В.П., д.біол.н., професор
*Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка*

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З КЛИШОНОГІСТЮ ПІСЛЯ ОПЕРАТИВНОГО ВТРУЧАННЯ

Фізична терапія грає важливу роль у реабілітації дітей дошкільного віку з клишоногістю після оперативного втручання. **Мета фізичної терапії** в таких